

LIGA MATEMATYCZNA IM. ZDZISŁAWA MATUSKIEGO

16 kwietnia 2015 zakończyła się XIV edycja Ligi Matematycznej im. Zdzisława Matuskiego.

Liga Matematyczna to wieloetapowy konkurs matematyczny dla wszystkich młodych, utalentowanych, myślących logicznie i twórczo z regionu słupskiego i nie tylko. Twórcom Ligi od lat przyświeca ten sam cel – zarazić matematyczną pasją jak najwięcej utalentowanej młodzieży, bo „przy pomocy matematyki, tworu swego niedoskonałego umysłu, człowiek zmierzył przestrzeń tak wielką, że nie może jej objąć wyobraźnią” (M. Kline).

Wszystko zaczęło się w 1996 roku, gdy dwaj matematycy z I Liceum Ogólnokształcącego w Słupsku – mgr Zdzisław Matuski i mgr Piotr Gumienny wymyślili konkurs matematyczny dla uczniów szkół podstawowych. Przedsięwzięcie polegało na tym, że co miesiąc zapraszali uczniów do auli liceum i wspólnie rozwiązywali ciekawe zadania. Potem następował test sprawdzający przyswojoną wiedzę. Po czterech latach zaprosili do współpracy pracowników Instytutu Matematyki Akademii Pomorskiej w Słupsku: dr Irenę Domnik, dr Zofię Lewandowską oraz dra Stanisława Kowalczyka, którego w 2005 roku zastąpiła dr Małgorzata Turowska.

Od roku szkolnego 2001/2002 Liga ma nową formułę. Do rywalizacji przystępują uczniowie ze wszystkich poziomów edukacyjnych: szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Przez ten czas konkurs przeszedł wielką metamorfozę. W roku szkolnym 2001/2002 brało w nim udział około 250 uczniów, w roku 2005/2006 aż 616 (362 z podstawówek, 216 z gimnazjów, 38 ze szkół ponadgimnazjalnych), a w roku 2014/2015 – 816 (507 ze szkół podstawowych, 235 z gimnazjów, 74 ze szkół ponadgimnazjalnych). Uczestnicy konkursu pochodzą głównie z regionu słupskiego, choć zdarzają się miłośnicy matematyki z bardzo odległych zakątków Polski, na przykład z Wodzisławia Śląskiego, Olkusza, Inowrocławia, Olsztyna, Legionowa pod Warszawą. Oczywiście taki brak ograniczeń to zasługa potężnego medium - Internetu. Na stronie www.ligamatematyczna.apsl.edu.pl można znaleźć regulamin Ligi, galerię zdjęć, zadania aktualne i z poprzednich edycji.

Pierwszy etap zmagania to trzy (dla uczniów liceum cztery) zestawy zadań, które należy rozwiązać w domu. Na odpowiedzi uczniowie mają cały miesiąc. Tak więc październik, listopad i grudzień (dla uczniów liceum - także styczeń) to gorące miesiące poszukiwań wskazówek, dyskusji z kolegami, rodzicami, nauczycielami i korepetytorami. Bowiem ten etap dopuszcza pomoc środowiska uczestnika. To też ważny element konkursu – szukanie sprzymierzeńców, zacieśnianie więzów rodzinnych, odnajdywanie matematycznej pasji poprzez wspólne łamanie głowy i twórcze dyskusje. Ponieważ zadania są niestandardowe, nieszkolne i uniwersalne, więc może je rozwiązywać każdy.

Atutem słupskiej Ligi Matematycznej jest jej wieloetapowość i fakt, że organizowana jest dla wszystkich poziomów edukacyjnych. Zdarza się, że starsze rodzeństwo znane z lat poprzednich przywozi na półfinały młodszego brata czy siostrę. Wielu uczestników wiąże się z Ligą na długie lata, przystępując do szlachetnej rywalizacji już w czwartej, piątej klasie szkoły podstawowej, przechodząc potem na poziom gimnazjum, a kończąc zawody w najtrudniejszej lidze licealnej.

Uczniowie przystępujący do ligi i zmagający się z nietypowymi zagadnieniami matematycznymi z pewnością nie będą mieli problemu z rozwiązaniem zadań na egzaminie maturalnym, nawet na poziomie rozszerzonym, będą w przyszłości dobrymi studentami, a nawet wybitnymi pracownikami naukowymi, co potwierdzają informacje o losie finalistów i laureatów ligi. Wnikliwość matematyczna, wytrwałość i systematyczność zdobyte przy rozwiązywaniu zadań konkursowych pozwala na osiąganie sukcesów również w innych konkursach przedmiotowych.

Etap drugi konkursu to półfinał. Przystępują do niego zakwalifikowani przez komisję uczniowie młodsi, ze szkół podstawowych i gimnazjów. To pierwsze ważne emocje – uczestnicy zdani są tylko na swoją wiedzę i inteligencję. Muszą rozwiązać samodzielnie zestaw zadań w ciągu 90 minut. Sal na organizację półfinału użycza I LO. Jest to wielkie przedsięwzięcie organizacyjne – szkoła gości nie tylko ponad 220 uczestników konkursu, ale także Ich nauczycieli, rodziców i opiekunów z całego regionu. W konkursie bez kompleksów biorą udział i zwyciężają uczniowie z małych miejscowości i wiejskich szkół. To zasługa wspaniałych, oddanych i życzliwych nauczycieli.

Dopełnieniem ligowych zmagania są warsztaty prowadzone dla każdej grupy wiekowej przez członków komisji konkursowej przed finałami. Pokazywane są najciekawsze, najbardziej oryginalne rozwiązania, komisja konkursowa odpowiada na pytania dociekliwych i wątpliwości ich nauczycieli.

Na przełomie marca i kwietnia czas na Wielki Finał, tylko dla matematycznych Asów. Organizowany jest w aulach Akademii Pomorskiej. O miejscach na podium decyduje łączna liczba punktów. Laureaci otrzymują piękne zestawy książek popularyzujących matematykę oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe pozyskiwane od sponsorów. Wszyscy finaliści otrzymują dyplomy. Dodatkowo laureatom – licealistom JM Rektor Akademii Pomorskiej w Słupsku wręcza symboliczny indeks gwarantujący miejsce na I roku studiów matematycznych AP.

Dr Zofia Lewandowska